ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)

της 7ης Νοεμβρίου 2013*

«Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα — Οδηγία 95/46/ΕΚ — Άρθρα 10 και 11 — Υποχρέωση ενημερώσεως — Άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχεία δ′ και ζ′ — Εξαιρέσεις — Πεδίο εφαρμογής των εξαιρέσεων — Ιδιωτικοί ντετέκτιβ ενεργούντες για λογαριασμό του οργανισμού ελέγχου ενός νομοθετικά κατοχυρωμένου επαγγέλματος — Οδηγία 2002/58/ΕΚ — Άρθρο 15, παράγραφος 1»

Στην υπόθεση C-473/12,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Cour constitutionnelle (Βέλγιο) με απόφαση της 10ης Οκτωβρίου 2012, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 22 Οκτωβρίου 2012, στο πλαίσιο της δίκης

Institut professionnel des agents immobiliers (IPI)

κατά

Geoffrey Englebert,

Immo 9 SPRL,

Grégory Francotte,

παρισταμένων των:

Union professionnelle nationale des détectives privés de Belgique (UPNDP),

Association professionnelle des inspecteurs et experts d'assurances ASBL (APIEA),

Conseil des ministres,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους M. Ilešič, πρόεδρο τμήματος, C. G. Fernlund (εισηγητή), A. Ó Caoimh, C. Toader και E. Jarašiūnas, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Y. Bot

γραμματέας: V. Tourrès, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 11ης Ιουλίου 2013,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— το Institut professionnel des agents immobiliers (IPI), εκπροσωπούμενο από τους Y. Paquay και H. Nyssen, avocats,

— η Βελγική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις M. Jacobs και C. Pochet, επικουρούμενες από τον B. Renson, avocat,

— η Τσεχική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον M. Smolek,

— η Ολλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις B. Koopman και C. Wissels,

— το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, εκπροσωπούμενο από τον A. Caiola και την A. Pospíšilová Padowska,

— η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από την F. Clotuche-Duvieusart και τον B. Martenczuk,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 13, παράγραφος 1, στοιχεία δ′ και ζ′, της οδηγίας 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L 281, σ. 31).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ του Institut professionnel des agents immobiliers (IPI) και των G. Englebert, Immo 9 SPRL και G. Francotte, η οποία αφορά εικαζόμενες παραβάσεις της εθνικής νομοθεσίας περί της ασκήσεως του επαγγέλματος του κτηματομεσίτη.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

Η οδηγία 95/46

3 Οι αιτιολογικές σκέψεις 3, 8, 10, 37 και 43 της οδηγίας 95/46 έχουν ως εξής:

«(3) [εκτιμώντας] ότι για την εγκαθίδρυση και τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς στην οποία, σύμφωνα με το άρθρο 7 Α της Συνθήκης, εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων, προσώπων, υπηρεσιών και κεφαλαίων, απαιτείται όχι μόνο η δυνατότητα κυκλοφορίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μεταξύ κρατών μελών αλλά και η προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ατόμου·

[...]

(8) ότι για την εξάλειψη των εμποδίων στην κυκλοφορία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, πρέπει να υπάρχει ίσος βαθμός προστασίας των δικαιωμάτων και ελευθεριών του ατόμου έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων αυτών σε όλα τα κράτη μέλη […]

[...]

(10) ότι στόχος των εθνικών νομοθεσιών όσον αφορά την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι η διασφάλιση της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ιδίως της ιδιωτικής ζωής, όπως επίσης αναγνωρίζεται στο άρθρο 8 της ευρωπαϊκής σύμβασης περί προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών καθώς και στις γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου· ότι, για το λόγο αυτό, η προσέγγιση των εν λόγω νομοθεσιών δεν πρέπει να οδηγήσει στην εξασθένηση της προστασίας που εξασφαλίζουν αλλά, αντιθέτως, πρέπει να έχει ως στόχο την κατοχύρωση υψηλού επιπέδου προστασίας στην Κοινότητα·

[...]

(37) ότι ως προς την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για δημοσιογραφικούς σκοπούς καθώς και για καλλιτεχνική ή λογοτεχνική έκφραση, ιδίως στον οπτικοακουστικό τομέα, πρέπει να προβλέπονται εξαιρέσεις και περιορισμοί από τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας οι οποίοι είναι αναγκαίοι για το συμβιβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων του προσώπου με την ελευθερία της έκφρασης, [...]

[...]

(43) ότι τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλλουν περιορισμούς των δικαιωμάτων πρόσβασης και ενημέρωσης καθώς και ορισμένων υποχρεώσεων του υπευθύνου της επεξεργασίας εφόσον είναι απολύτως αναγκαίοι [παραδείγματος χάριν] για τη διαφύλαξη της εθνικής ασφάλειας, της άμυνας, της δημόσιας ασφάλειας, σημαντικού οικονομικού ή χρηματοοικονομικού συμφέροντος κράτους μέλους [ή] της Ένωσης καθώς και για την έρευνα και δίωξη ποινικών παραβάσεων και παραβάσεων δεοντολογίας των νομικά κατοχυρωμένων επαγγελμάτων· [...]».

4 Το άρθρο 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 95/46 ορίζει τα εξής:

«Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας, την προστασία των θεμελιωδών ελευθεριών και δικαιωμάτων των φυσικών προσώπων, και ιδίως της ιδιωτικής ζωής, έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.»

5 Το άρθρο 2, στοιχεία α′ και δ′, της οδηγίας 95/46 ορίζει τα ακόλουθα:

«Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως:

α) “δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα”, κάθε πληροφορία που αναφέρεται σε φυσικό πρόσωπο του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί (“το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα”) [...]

[...]

δ) “υπεύθυνος της επεξεργασίας”, το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή, η υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος φορέας που μόνος ή από κοινού με άλλους καθορίζει τους στόχους και τον τρόπο της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα [...]».

6 Το άρθρο 9 της οδηγίας 95/46 ορίζει τα εξής:

«Για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που πραγματοποιείται αποκλειστικώς για δημοσιογραφικούς σκοπούς ή στο πλαίσιο καλλιτεχνικής ή λογοτεχνικής έκφρασης, τα κράτη μέλη προβλέπουν τις εξαιρέσεις ή παρεκκλίσεις από τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου, του κεφαλαίου IV και του κεφαλαίου VI μόνο στο βαθμό που είναι αναγκαίες ώστε το δικαίωμα της ιδιωτικής ζωής να συμβιβάζεται με τους κανόνες που διέπουν την ελευθερία έκφρασης.»

7 Το τμήμα IV της οδηγίας 95/46 φέρει τον τίτλο «ενημέρωση του ενδιαφερόμενου προσώπου» και περιλαμβάνει τα άρθρα 10 και 11 τα οποία διέπουν καταστάσεις στις οποίες τα δεδομένα συλλέγονται από το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται και καταστάσεις στις οποίες τα δεδομένα δεν συλλέγονται από αυτό, αντιστοίχως.

8 Το άρθρο 10 της οδηγίας 95/46 προβλέπει τα εξής:

«Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι ο υπεύθυνος της επεξεργασίας ή ο εκπρόσωπός του πρέπει να παρέχει στο πρόσωπο από το οποίο συλλέγονται δεδομένα που το αφορούν τουλάχιστον τις πληροφορίες που απαριθμούνται κατωτέρω, εκτός εάν το πρόσωπο αυτό έχει ήδη ενημερωθεί σχετικά:

α) την ταυτότητα του υπευθύνου της επεξεργασίας και, ενδεχομένως, του εκπροσώπου του·

β) τους σκοπούς της επεξεργασίας για την οποία προορίζονται τα δεδομένα·

γ) οποιαδήποτε περαιτέρω πληροφορία, όπως:

— τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών των δεδομένων,

— το κατά πόσον η παροχή των δεδομένων είναι υποχρεωτική ή όχι, καθώς και τις ενδεχόμενες συνέπειες της άρνησης παροχής τους,

— την ύπαρξη δικαιώματος πρόσβασης στα συγκεκριμένα δεδομένα και δικαιώματος διόρθωσής τους,

εφόσον οι πληροφορίες αυτές είναι αναγκαίες, λόγω των ειδικών συνθηκών υπό τις οποίες συλλέγονται τα δεδομένα, ώστε να εξασφαλίζεται η θεμιτή επεξεργασία έναντι του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα.»

9 Το άρθρο 11 της οδηγίας αυτής ορίζει ότι, όταν τα δεδομένα δεν έχουν συλλεγεί από το πρόσωπο το οποίο αφορούν, τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι, ευθύς ως καταχωρισθούν τα δεδομένα ή, εάν προβλέπεται ανακοίνωσή τους σε τρίτους, το αργότερο κατά την πρώτη ανακοίνωσή τους, ο υπεύθυνος της επεξεργασίας ή ο εκπρόσωπός του πρέπει να παρέχει στο πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα τις εκεί απαριθμούμενες πληροφορίες, εκτός εάν το πρόσωπο αυτό έχει ήδη ενημερωθεί.

10 Το άρθρο 13 της οδηγίας 95/46 φέρει τον τίτλο «Εξαιρέσεις και περιορισμοί» και στην παράγραφο 1 ορίζει τα εξής:

«Τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίζουν με νομοθετικά μέτρα την εμβέλεια των υποχρεώσεων και δικαιωμάτων που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 6, παράγραφος 1, του άρθρου 10, του άρθρου 11, παράγραφος 1, και των άρθρων 12 και 21, όταν ο περιορισμός αυτός απαιτείται για τη διαφύλαξη:

α) της ασφάλειας του κράτους·

β) της άμυνας·

γ) της δημόσιας ασφάλειας·

δ) της πρόληψης, διερεύνησης, διαπίστωσης και δίωξης παραβάσεων του ποινικού νόμου ή της δεοντολογίας των νομοθετικά κατοχυρωμένων επαγγελμάτων·

ε) σημαντικού οικονομικού ή χρηματοοικονομικού συμφέροντος κράτους μέλους ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των νομισματικών, δημοσιονομικών και φορολογικών θεμάτων·

στ) αποστολής ελέγχου, επιθεώρησης ή ρυθμιστικών καθηκόντων που συνδέονται, έστω και ευκαιριακά, με την άσκηση δημόσιας εξουσίας στις περιπτώσεις που αναφέρονται στα στοιχεία γ′, δ′ και ε′·

ζ) της προστασίας του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα ή των δικαιωμάτων και ελευθεριών άλλων προσώπων.»

Η οδηγία 2002/58/ΕΚ

11 Το άρθρο 15, παράγραφος 1, της οδηγίας 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2002, σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες) (ΕΕ L 201, σ. 37), ορίζει τα εξής:

«Τα κράτη μέλη δύνανται να λαμβάνουν νομοθετικά μέτρα για να περιορίζουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 5 και 6, στο άρθρο 8 παράγραφοι 1 έως 4 και στο άρθρο 9 της παρούσας οδηγίας, εφόσον ο περιορισμός αυτός αποτελεί αναγκαίο, κατάλληλο και ανάλογο μέτρο σε μια δημοκρατική κοινωνία για τη διαφύλαξη της εθνικής ασφάλειας (δηλαδή της ασφάλειας του κράτους), της εθνικής άμυνας, της δημόσιας ασφάλειας, και για την πρόληψη, διερεύνηση, διαπίστωση και δίωξη ποινικών αδικημάτων ή της άνευ αδείας χρησιμοποίησης του συστήματος ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όπως προβλέπεται στο άρθρο 13 παράγραφος 1 της οδηγίας [95/46]. [...]»

Το βελγικό δίκαιο

12 Ο νόμος της 8ης Δεκεμβρίου 1992 για την προστασία της ιδιωτικής ζωής έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (*Moniteur belge* της 18ης Μαρτίου 1993, σ. 5801) τροποποιήθηκε με τον νόμο της 11ης Δεκεμβρίου 1998, με τον οποίο μεταφέρθηκε στο εσωτερικό δίκαιο η οδηγία 95/46/ΕΚ (*Moniteur belge* της 3ης Φεβρουαρίου 1999, σ. 3049, στο εξής: νόμος του 1992). Το άρθρο 9 του νόμου του 1992, του οποίου οι παράγραφοι 1 και 2 αντιστοιχούν στα άρθρα 10 και 11 της ανωτέρω οδηγίας, επιβάλλει την υποχρέωση ενημερώσεως του ενδιαφερόμενου προσώπου.

13 Στο άρθρο 3, παράγραφοι 3 έως 7, του νόμου του 1992 προβλέπονται εξαιρέσεις και περιορισμοί σε αυτή την υποχρέωση ενημερώσεως, ιδίως όταν η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πραγματοποιείται αποκλειστικώς για δημοσιογραφικούς σκοπούς ή στο πλαίσιο καλλιτεχνικής ή λογοτεχνικής εκφράσεως, καθώς και όταν πραγματοποιείται από την κρατική υπηρεσία ασφαλείας, τη γενική υπηρεσία πληροφορήσεως και ασφαλείας των ενόπλων δυνάμεων, από τις δημόσιες αρχές στο πλαίσιο της ασκήσεως καθηκόντων δικαστικής αστυνομίας, από τις αστυνομικές αρχές στο πλαίσιο της ασκήσεως καθηκόντων διοικητικής αστυνομίας και από το centre européen pour enfants disparus et sexuellement exploités [ευρωπαϊκό κέντρο για αγνοούμενα παιδιά και για παιδιά θύματα σεξουαλικής εκμεταλλεύσεως].

Τα πραγματικά περιστατικά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

14 Το IPI ιδρύθηκε με βασιλικό διάταγμα της 17ης Φεβρουαρίου 1995 και έχει ως κύριο έργο να μεριμνά για την τήρηση των προϋποθέσεων προσβάσεως στο επάγγελμα του κτηματομεσίτη και για τη σωστή άσκησή του. Για τον σκοπό αυτό μπορεί να προσφεύγει στη δικαιοσύνη και να καταγγέλλει στις δικαστικές αρχές κάθε παράβαση της σχετικής νομοθεσίας. Το IPI δικαιούται να προσφεύγει στις υπηρεσίες ιδιωτικών ντετέκτιβ για την εκπλήρωση της αποστολής του.

15 Στο πλαίσιο της δραστηριότητάς του το IPI ζήτησε από το Tribunal de commerce de Charleroi [Εμποροδικείο του Charleroi] να διαπιστώσει ότι οι G. Englebert, η Immo 9 SPRL και ο G. Francotte διέπραξαν πράξεις αντίθετες προς την οικεία νομοθεσία και να διατάξει τον G. Englebert και τον G. Francotte να παύσουν να επιδίδονται σε διάφορες κτηματομεσιτικές δραστηριότητες. Το IPI στήριξε την αγωγή του σε στοιχεία που συνέλεξαν ιδιωτικοί ντετέκτιβ στους οποίους είχε απευθυνθεί.

16 Το tribunal de commerce de Charleroi είχε αμφιβολίες ως προς την αξία παρασχεθέντων από τους ντετέκτιβ αυτούς αποδεικτικών στοιχείων, λόγω της πιθανότητας αυτά να αποκτήθηκαν χωρίς να έχουν τηρηθεί οι απαιτήσεις προστασίας των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και, συνεπώς, κατά παράβαση του νόμου του 1992. Το ίδιο δικαστήριο παρατήρησε ότι, κατά το IPI, η εφαρμογή του νόμου αυτού, ο οποίος επιβάλλει την ενημέρωση του ενδιαφερομένου σχετικά με τη διεξαγόμενη από τους ντετέκτιβ έρευνα είτε προκαταρκτικώς είτε, σε περίπτωση που τα δεδομένα συλλέγονται από τρίτα πρόσωπα, κατά την καταχώριση των δεδομένων αυτών, καθιστά αδύνατη την άσκηση της δραστηριότητας του ιδιωτικού ντετέκτιβ. Το εν λόγω δικαστήριο είχε επίσης αμφιβολίες ως προς το αν, μη επεκτείνοντας στους ιδιωτικούς ντετέκτιβ τις εξαιρέσεις από την ανωτέρω υποχρέωση ενημερώσεως οι οποίες ισχύουν υπέρ άλλων επαγγελματικών κατηγοριών και οργανισμών δημοσίου συμφέροντος, το άρθρο 3, παράγραφοι 3 έως 7, του νόμου του 1992 εισάγει διακριτική μεταχείριση αντίθετη προς το Σύνταγμα. Κατά συνέπεια αποφάσισε να υποβάλει το ζήτημα αυτό στην κρίση του Cour constitutionnelle.

17 Κατά το Cour constitutionnelle πρέπει να εξετασθεί αν ο νόμος του 1992 προβαίνει σε ορθή μεταφορά της οδηγίας αυτής στο εσωτερικό δίκαιο, στο μέτρο που δεν θεσπίζει για τους ιδιωτικούς ντετέκτιβ εξαιρέσεις αντίστοιχες με τις προβλεπόμενες στο άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχεία δ′ και ζ′, της οδηγίας 95/46. Επισημαίνει ότι το άρθρο 3, παράγραφοι 3 έως 7, του νόμου του 1992, εισάγει διακριτική μεταχείριση μεταξύ, αφενός, των προσώπων που ασκούν δημοσιογραφική, καλλιτεχνική ή λογοτεχνική δραστηριότητα, τις αρμόδιες για θέματα ασφαλείας και αστυνομεύσεως υπηρεσίες και το centre européen pour les enfants disparus et sexuellement exploités και, αφετέρου, των προσώπων που ασκούν το επάγγελμα του ιδιωτικού ντετέκτιβ, ως προς το ότι μόνον τα πρόσωπα της πρώτης κατηγορίας απαλλάσσονται από την υποχρέωση ενημερώσεως του άρθρου 9 του νόμου του 1992.

18 Κατά το αιτούν δικαστήριο η απαλλαγή αυτή εξηγείται λόγω των δραστηριοτήτων που ασκούν τα ανωτέρω πρόσωπα, οι οποίες σχετίζονται με την ενημέρωση του κοινού ή με την πολιτιστική ζωή, με τη διατήρηση της ασφάλειας και της δημόσιας τάξεως και με την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των ασθενέστερων.

19 Το αιτούν δικαστήριο υποστηρίζει ότι η περίπτωση των ιδιωτικών ντετέκτιβ είναι διαφορετική. Παρατηρεί συναφώς ότι, μολονότι το επάγγελμά τους διέπεται από νόμο του 1991 ο οποίος καθορίζει το σχετικό πλαίσιο και προβλέπει άδεια του Υπουργού Εσωτερικών για την άσκηση του επαγγέλματος, η δραστηριότητά τους δεν σχετίζεται εντούτοις με την προστασία των θεμελιωδών αυτών δικαιωμάτων και συμφερόντων και αφορά εν γένει την προστασία ιδιωτικών συμφερόντων.

20 Το Cour constitutionnelle επισημαίνει ότι, ακόμη κι αν το άρθρο 13, παράγραφος 1, της οδηγίας 95/46 φαίνεται να καταλείπει στα κράτη μέλη διακριτική ευχέρεια σχετικά με την υιοθέτηση ή μη των επίμαχων εξαιρέσεων, παραμένει πάντως κάποια αμφιβολία, δεδομένης της κατ' αρχήν πλήρους εναρμονίσεως που πραγματοποιήθηκε με την οδηγία αυτή.

21 Υπ' αυτές τις συνθήκες, το Cour constitutionnelle αποφάσισε να αναστείλει την εκδίκαση της υποθέσεως και να θέσει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Έχει το άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχείο ζ', τελευταίο εδάφιο, της οδηγίας [95/46] την έννοια ότι παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να προβλέπουν κατά το δοκούν εξαιρέσεις από την υποχρέωση άμεσης ενημερώσεως που εισάγει το άρθρο 11, παράγραφος 1, αν αυτές είναι αναγκαίες για την προστασία των δικαιωμάτων και των ελευθεριών τρίτων, ή τα κράτη μέλη υπόκεινται σε περιορισμούς ως προς το ζήτημα αυτό;

2) Εμπίπτει, αναλόγως των περιστάσεων, στην εξαίρεση του άρθρου 13, παράγραφος 1, στοιχεία δ' και ζ', τελευταίο εδάφιο, της οδηγίας [95/46] η επαγγελματική δραστηριότητα του ιδιωτικού ντετέκτιβ, στην περίπτωση που κατοχυρώνεται από το εθνικό δίκαιο και ασκείται για λογαριασμό αρχών αρμόδιων να καταγγέλλουν στις δικαστικές αρχές τις παραβάσεις διατάξεων που προστατεύουν συγκεκριμένο επαγγελματικό τίτλο και διέπουν την οργάνωση συγκεκριμένου επαγγέλματος;

3) Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως στο δεύτερο προδικαστικό ερώτημα, είναι το άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχεία δ' και ζ', τελευταίο εδάφιο, της οδηγίας [95/46] σύμφωνο με το άρθρο 6, παράγραφος 3, [ΣΕΕ] και, ειδικότερα, με την αρχή της ισότητας και της απαγορεύσεως των διακρίσεων;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Προκαταρκτική παρατήρηση

22 Στο πλαίσιο του πρώτου ερωτήματός του το αιτούν δικαστήριο κάνει λόγο για υποχρέωση άμεσης ενημερώσεως του ενδιαφερομένου κατά το άρθρο 11 της οδηγίας 95/46.

23 Πρέπει, ωστόσο, να επισημανθεί ότι η ανωτέρω διάταξη, η οποία αφορά τα δεδομένα που δεν συνελέγησαν από το πρόσωπο το οποίο αφορούν, δεν προβλέπει την ενημέρωση του τελευταίου κατά τον χρόνο συλλογής των δεδομένων αλλά σε μεταγενέστερο στάδιο. Αντιθέτως, το άρθρο 10 της οδηγίας 95/46, που αφορά τη συλλογή δεδομένων από το πρόσωπο το οποίο αφορούν, προβλέπει την ενημέρωση του τελευταίου κατά τη συλλογή των δεδομένων (βλ., συναφώς, απόφαση της 7ης Μαΐου 2009, C-553/07, Rijkeboer, Συλλογή 2009, σ. I-3889, σκέψη 68). Συνεπώς, η άμεση ενημέρωση του ενδιαφερόμενου προσώπου δεν επιβάλλεται από το άρθρο 11 της οδηγίας 95/46 που αναφέρεται από το αιτούν δικαστήριο, αλλά από το άρθρο 10.

24 Από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι σε περίπτωση ερευνών που διεξάγονται από ιδιωτικό ντετέκτιβ μπορεί αυτός να προβεί στη συλλογή δεδομένων είτε ευθέως από το πρόσωπο το οποίο αυτά αφορούν είτε εμμέσως από τρίτο πρόσωπο. Συνεπώς, διαπιστώνεται ότι τόσο το άρθρο 10 όσο και το άρθρο 11, παράγραφος 1, της οδηγίας 95/46 μπορούν, ανάλογα με τις περιστάσεις, να αποδειχθούν κρίσιμα για τις έρευνες αυτές.

Επί των δύο πρώτων ερωτημάτων

25 Με τα δύο πρώτα ερωτήματά του, τα οποία πρέπει να εξετασθούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, αφενός, αν το άρθρο 13, παράγραφος 1, της οδηγίας 95/46 παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα ή τους επιβάλλει την υποχρέωση να μεταφέρουν στο εθνικό τους δίκαιο τις προβλεπόμενες σε αυτό εξαιρέσεις από την υποχρέωση ενημερώσεως του ενδιαφερόμενου προσώπου σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν και, αφετέρου, αν εμπίπτει στο άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχείο δ' ή ζ', η δραστηριότητα του ιδιωτικού ντετέκτιβ

που ενεργεί για λογαριασμό επαγγελματικής οργανώσεως, προκειμένου να ερευνήσει παραβάσεις της δεοντολογίας ενός νομοθετικά κατοχυρωμένου επαγγέλματος, εν προκειμένω του επαγγέλματος του κτηματομεσίτη.

26 Επιβάλλεται ευθύς εξαρχής η διαπίστωση ότι δεδομένα όπως αυτά που κατά το αιτούν δικαστήριο συλλέγονται από ιδιωτικούς ντετέκτιβ στην υπόθεση της κύριας δίκης αφορούν πρόσωπα που ενεργούν ως κτηματομεσίτες και σχετίζονται με φυσικά πρόσωπα των οποίων η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί. Συνεπώς, αποτελούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υπό την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο α', της οδηγίας 95/46. Η συλλογή, η αποθήκευση και η διαβίβασή τους από ένα νομοθετικά κατοχυρωμένο οργανισμό όπως το IPI ή από ιδιωτικούς ντετέκτιβ που ενεργούν για λογαριασμό του έχουν, επομένως, τον χαρακτήρα «επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» υπό την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο β', της οδηγίας 95/46 (βλ. απόφαση της 16ης Δεκεμβρίου 2008, C-524/06, Huber, Συλλογή 2008, σ. I-9705, σκέψη 43).

27 Για να δοθεί απάντηση στο υποβληθέν ερώτημα πρέπει, καταρχάς, να εξετασθεί αν δυνάμει του άρθρου 13, παράγραφος 1, της οδηγίας 95/46 παρέχεται στα κράτη μέλη η δυνατότητα ή τους επιβάλλεται η υποχρέωση να θεσπίσουν μία ή περισσότερες από τις προβλεπόμενες σε αυτό εξαιρέσεις από την υποχρέωση ενημερώσεως του ενδιαφερόμενου προσώπου σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν.

28 Από τις αιτιολογικές σκέψεις 3, 8 και 10 της οδηγίας 95/46 συνάγεται ότι ο νομοθέτης της Ένωσης σκοπούσε στη διευκόλυνση της ελεύθερης κυκλοφορίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μέσω της προσεγγίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών, διαφυλάσσοντας συγχρόνως την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των προσώπων, και ιδίως του δικαιώματος προστασίας της ιδιωτικής ζωής, και εξασφαλίζοντας ένα υψηλό επίπεδο προστασίας στην Ένωση. Το άρθρο 1 της οδηγίας αυτής επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να εξασφαλίζουν την προστασία των θεμελιωδών ελευθεριών και δικαιωμάτων των φυσικών προσώπων και ιδίως της ιδιωτικής τους ζωής έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (αποφάσεις Huber, προαναφερθείσα, σκέψη 47, καθώς της 24ης Νοεμβρίου 2011, C-468/10 και C-469/10, ASNEF και FECEMD, Συλλογή 2011, σ. I-12181, σκέψη 25).

29 Για τον σκοπό αυτό στα άρθρα 10 και 11 της οδηγίας 95/46 θεσπίζεται υποχρέωση ενημερώσεως του ενδιαφερομένου προσώπου σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν και προβλέπεται συγχρόνως, στο άρθρο 13, παράγραφος 1, ότι τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίζουν με νομοθετικά μέτρα την εμβέλεια των εν λόγω υποχρεώσεων, όταν ο περιορισμός αυτός απαιτείται για τους σκοπούς που εκτίθενται στο άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχεία α' έως ζ'.

30 Το αιτούν δικαστήριο έχει, συναφώς, αμφιβολίες ως προς το εύρος της διακριτικής ευχέρειας των κρατών μελών, λαμβανομένου υπόψη του σκοπού εναρμονίσεως που επιδιώκεται από τον νομοθέτη, όπως εκτίθεται στην αιτιολογική σκέψη 8 της ανωτέρω οδηγίας, ο οποίος αποσκοπεί στη διασφάλιση ίσου βαθμού προστασίας των δικαιωμάτων και ελευθεριών του ατόμου έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε όλα τα κράτη μέλη.

31 Υπενθυμίζεται ότι το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι η οδηγία 95/46 καταλήγει σε μια κατ' αρχήν πλήρη εναρμόνιση (βλ. αποφάσεις της 6ης Νοεμβρίου 2003, C-101/01, Lindqvist, Συλλογή 2003, σ. I-12971, σκέψεις 95 και 96, καθώς και Huber, προαναφερθείσα, σκέψεις 50 και 51). Το Δικαστήριο διαπίστωσε, ωστόσο, επίσης ότι οι διατάξεις της οδηγίας 95/46 είναι κατ' ανάγκη σχετικά γενικές, δεδομένου ότι αυτή πρέπει να εφαρμοστεί σε μεγάλο αριθμό πολύ διαφορετικών καταστάσεων, και έκρινε ότι η οδηγία περιέχει κανόνες που χαρακτηρίζονται από κάποια ευελιξία, αφήνοντας σε πολλές περιπτώσεις τα κράτη μέλη να μεριμνήσουν για τη ρύθμιση των λεπτομερειών και την επιλογή μεταξύ εναλλακτικών δυνατοτήτων (βλ. προαναφερθείσα απόφαση Lindqvist, σκέψη 83).

32 Όσον αφορά το άρθρο 13, παράγραφος 1, της οδηγίας 95/46, προκύπτει σαφώς από το γράμμα του, και ιδίως από τη χρήση της φράσεως «τα κράτη μέλη μπορούν», ότι η διάταξη αυτή δεν υποχρεώνει τα κράτη μέλη να θεσπίσουν στο εσωτερικό τους δίκαιο εξαιρέσεις για τους σκοπούς που εκτίθενται στο άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχεία α' έως ζ', αλλά, αντιθέτως, ότι βούληση του νομοθέτη ήταν τα κράτη μέλη να είναι αυτά που θα αποφασίσουν αν και για ποιους σκοπούς επιθυμούν να περιορίσουν με νομοθετικά μέτρα, μεταξύ άλλων, την έκταση της υποχρεώσεως ενημερώσεως του ενδιαφερόμενου προσώπου. Εξάλλου, από το γράμμα του ανωτέρω άρθρου 13, παράγραφος 1, προκύπτει επίσης ότι τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίσουν τέτοια μέτρα μόνον εφόσον αυτά είναι αναγκαία. Η «αναγκαιότητα» των μέτρων τίθεται, συνεπώς, ως προϋπόθεση για την άσκηση της δυνατότητας που παρέχεται στα κράτη μέλη από το άρθρο 13, παράγραφος 1, και ουδόλως έχει την έννοια ότι τα κράτη μέλη είναι υποχρεωμένα να θεσπίσουν τις επίμαχες εξαιρέσεις σε κάθε περίπτωση κατά την οποία πληρούται η ανωτέρω προϋπόθεση.

33 Αυτή η ερμηνεία ενισχύεται, καταρχάς, από το γράμμα της αιτιολογικής σκέψεως 43 της οδηγίας 95/46, κατά την οποία «τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλλουν περιορισμούς» του δικαιώματος ενημερώσεως «εφόσον είναι απολύτως αναγκαίοι για τη διαφύλαξη» των εν λόγω σκοπών. Η ερμηνεία αυτή επιβεβαιώνεται επίσης από τη σύγκριση μεταξύ, αφενός, του γράμματος του άρθρου 13, παράγραφος 1, της οδηγίας 95/46 και, αφετέρου, του άρθρου 9 και της αιτιολογικής σκέψεως 37 της οδηγίας αυτής, τα οποία, αντιθέτως, επιβάλλουν σαφώς στα κράτη μέλη την υποχρέωση να θεσπίσουν εξαιρέσεις και παρεκκλίσεις για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που πραγματοποιείται αποκλειστικώς για δημοσιογραφικούς σκοπούς ή στο πλαίσιο καλλιτεχνικής ή λογοτεχνικής έκφρασης, στο μέτρο που αυτό είναι αναγκαίο, ώστε το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή να συμβιβάζεται με τους κανόνες που διέπουν την ελευθερία της έκφρασης.

34 Αυτή η ερμηνεία ενισχύεται επίσης από τη συλλογιστική που ανέπτυξε το Δικαστήριο στην απόφαση της 29ης Ιανουαρίου 2008, C-275/06, Promusicae (Συλλογή 2008, σ. I-271), σχετικά με το άρθρο 15, παράγραφος 1, της οδηγίας για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, το οποίο έχει παρόμοια διατύπωση με αυτή του άρθρου 13, παράγραφος 1, της οδηγίας 95/46 και, επιπλέον, παραπέμπει ρητά σε αυτό.

35 Το Δικαστήριο έκρινε καταρχάς ότι το ανωτέρω άρθρο 15, παράγραφος 1, παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να θεσπίζουν εξαιρέσεις από την κατ' αρχήν υποχρέωση να διασφαλίζουν το απόρρητο των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (προαναφερθείσα απόφαση Promusicae, σκέψη 50).

36 Το Δικαστήριο έκρινε στη συνέχεια, για μία από τις εξαιρέσεις αυτές, ότι το άρθρο 15, παράγραφος 1, δεν μπορεί πάντως να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι υποχρεώνει τα κράτη μέλη να προβλέπουν υποχρέωση γνωστοποιήσεως στις περιπτώσεις που απαριθμεί (προαναφερθείσα απόφαση Promusicae, σκέψεις 51 και 53).

37 Συνεπώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το άρθρο 13, παράγραφος 1, της οδηγίας 95/46 παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να θεσπίσουν μία ή περισσότερες από τις εξαιρέσεις που απαριθμεί, χωρίς όμως να τα υποχρεώνει να το πράξουν.

38 Δεύτερον, πρέπει να εξετασθεί αν η δραστηριότητα του ιδιωτικού ντετέκτιβ που ενεργεί για λογαριασμό νομοθετικά κατοχυρωμένου οργανισμού, όπως το IPI, εμπίπτει στις εξαιρέσεις του άρθρου 13, παράγραφος 1, στοιχεία δ' και ζ', της οδηγίας 95/46.

39 Κατά πάγια νομολογία, η προστασία του θεμελιώδους δικαιώματος στην ιδιωτική ζωή επιτάσσει οι παρεκκλίσεις από την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και οι περιορισμοί τους να μην υπερβαίνουν τα όρια του απολύτως αναγκαίου (αποφάσεις της 16ης Δεκεμβρίου 2008, C-73/07, Satakunnan Markkinapörssi και Satamedia, Συλλογή 2007, σ. I-9831, σκέψη 56, καθώς και της 9ης Νοεμβρίου 2010, C-92/09 και C-93/09, Volker und Markus Schecke και Eifert, Συλλογή 2010, σ. I-11063, σκέψεις 77 και 86).

40 Όσον αφορά τις εξαιρέσεις του άρθρου 13, παράγραφος 1, στοιχεία δ′ και ζ′, της οδηγίας 95/46, αυτές αναφέρονται, ειδικότερα, η μεν πρώτη σε μια σαφώς προσδιορισμένη κατάσταση, δηλαδή την πρόληψη, διερεύνηση, διαπίστωση και δίωξη παραβιάσεων της δεοντολογίας των νομοθετικά κατοχυρωμένων επαγγελμάτων η δε δεύτερη στην προστασία των δικαιωμάτων και των ελευθεριών άλλων προσώπων, δικαιώματα και ελευθερίες τα οποία, ωστόσο, δεν προσδιορίζονται.

41 Πρέπει να εξετασθεί, καταρχάς, η εξαίρεση του άρθρου 13, παράγραφος 1, στοιχείο δ′, της ανωτέρω οδηγίας και να διαπιστωθεί αν εμπίπτει σε αυτή η δραστηριότητα ιδιωτικού ντετέκτιβ που ενεργεί για λογαριασμό οργανισμού όπως το IPI.

42 Από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι στο Βέλγιο το επάγγελμα του κτηματομεσίτη είναι ένα νομοθετικώς κατοχυρωμένο επάγγελμα και ότι το IPI είναι μια επαγγελματική οργάνωση με αποστολή να μεριμνά για την τήρηση της σχετικής νομοθεσίας μέσω του εντοπισμού και της καταγγελίας των σχετικών παραβάσεων.

43 Διαπιστώνεται ότι η δραστηριότητα ενός οργανισμού όπως το IPI ανταποκρίνεται στην κατάσταση που περιγράφει η εξαίρεση του άρθρου 13, παράγραφος 1, στοιχείο δ′, της οδηγίας 95/46 και ότι αυτός, κατά συνέπεια, μπορεί να επικαλεστεί την εν λόγω εξαίρεση.

44 Η οδηγία 95/46, λόγω του ότι δεν προσδιορίζει τους όρους που διέπουν τη διερεύνηση και τον εντοπισμό των παραβάσεων της νομοθεσίας, δεν εμποδίζει μια τέτοια επαγγελματική οργάνωση να προσφύγει σε εξειδικευμένους ερευνητές, όπως οι ιδιωτικοί ντετέκτιβ που αναλαμβάνουν τη διερεύνηση και τον εντοπισμό των παραβάσεων αυτών, προκειμένου η οργάνωση να εκπληρώσει το έργο της.

45 Από τις ανωτέρω σκέψεις συνάγεται ότι, σε περίπτωση που κράτος μέλος επέλεξε να μεταφέρει στο εσωτερικό του δίκαιο την εξαίρεση του άρθρου 13, παράγραφος 1, στοιχείο δ′, τότε η οικεία επαγγελματική οργάνωση και οι ιδιωτικοί ντετέκτιβ που ενεργούν για λογαριασμό της μπορούν να την επικαλεστούν και δεν υπέχουν την προβλεπόμενη στα άρθρα 10 και 11 της οδηγίας 95/46 υποχρέωση ενημερώσεως του ενδιαφερόμενου προσώπου.

46 Αντιθέτως, αν κάποιο κράτος μέλος δεν θέσπισε την εξαίρεση αυτή, τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα πρέπει να ενημερωθούν σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τους αφορούν, σύμφωνα με τους σχετικούς όρους, ιδίως σχετικά με θέματα προθεσμιών, που προβλέπονται στα ανωτέρω άρθρα 10 και 11.

47 Κατά το IPI, η εφαρμογή της εξαιρέσεως από την υποχρέωση ενημερώσεως, υπέρ αυτού και των ιδιωτικών ντετέκτιβ που ενεργούν για λογαριασμό του, είναι αναγκαία για την εκπλήρωση του έργου του. Θα ήταν αδύνατον οι ιδιωτικοί ντετέκτιβ να ασκήσουν αποτελεσματικά τη δραστηριότητά τους, στην υπηρεσία του IPI, αν ήταν υποχρεωμένοι να αποκαλύπτουν την ταυτότητά τους και τους λόγους των ερευνών τους πριν καν υποβάλουν ερωτήσεις στα πρόσωπα τα οποία αφορά η έρευνα. Η Ολλανδική Κυβέρνηση υποστήριξε επίσης ότι οι έρευνες αυτές θα ήταν καταδικασμένες σε αποτυχία.

48 Όπως προκύπτει από τη σκέψη 37 της παρούσας αποφάσεως, στα κράτη μέλη εναπόκειται, εντούτοις, να αποφασίσουν αν πρέπει να θεσπίσουν στη νομοθεσία τους την εξαίρεση του άρθρου 13, παράγραφος 1, στοιχείο δ′, της οδηγίας 95/46 υπέρ επαγγελματικών οργανώσεων όπως το IPI, είτε ενεργούν οι ίδιες απευθείας είτε με τη συνδρομή ιδιωτικών ντετέκτιβ. Τα κράτη μέλη μπορούν να κρίνουν ότι αυτές οι επαγγελματικές οργανώσεις και οι ιδιωτικοί ντετέκτιβ που ενεργούν για λογαριασμό τους, παρά την εφαρμογή των άρθρων 10 και 11 της ανωτέρω οδηγίας, διαθέτουν επαρκή μέσα για τον εντοπισμό των παραβάσεων της οικείας δεοντολογίας ώστε να μην είναι αναγκαία η μεταφορά της εξαιρέσεως αυτής στο εσωτερικό δίκαιο για να μπορέσουν οι εν λόγω οργανώσεις να φέρουν εις πέρας το έργο τους, το οποίο συνίσταται στη μέριμνα για την τήρηση της σχετικής νομοθεσίας.

49 Όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής της εν λόγω εξαιρέσεως, πρέπει να προσδιοριστεί η έννοια της «παραβάσεως της δεοντολογίας». Στις γραπτές και προφορικές παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου υποστηρίχθηκαν διιστάμενες απόψεις ως προς το θέμα αυτό. Κατά τη Βελγική Κυβέρνηση και αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει το IPI, οι εν λόγω παραβάσεις αφορούν μόνο συμπεριφορά κτηματομεσιτών που κατέχουν άδεια ασκήσεως επαγγέλματος και δεν περιλαμβάνουν συμπεριφορές προσώπων που εμφανίζονται ως κτηματομεσίτες χωρίς να κατέχουν τη σχετική άδεια.

50 Σχετικά με το ζήτημα αυτό διαπιστώνεται ότι οι κανόνες που διέπουν την πρόσβαση σε νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα ανήκουν στους κανόνες δεοντολογίας. Συνεπώς, οι έρευνες επί ενεργειών προσώπων που παραβαίνουν τους κανόνες αυτούς παριστώντας τους κτηματομεσίτες εμπίπτουν στην εξαίρεση του άρθρου 13, παράγραφος 1, στοιχείο δ', της οδηγίας 95/46.

51 Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι σύμφωνα με την εν λόγω οδηγία τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι νομοθετικά οργανωμένη επαγγελματική οργάνωση, όπως το IPI, καλυπτόμενη από την εξαίρεση αυτή, δύναται, είτε απευθείας είτε με τη συνδρομή ιδιωτικών ντετέκτιβ, να διεξάγει έρευνες για πιθανές παραβάσεις των κανόνων δεοντολογίας, περιλαμβανομένων των παραβάσεων που απορρέουν από ενέργειες προσώπων που δεν τήρησαν τους σχετικούς με την πρόσβαση στο επάγγελμα κανόνες.

52 Λόγω του πεδίου εφαρμογής της εξαιρέσεως αυτής δεν παρίσταται αναγκαίο να εξετασθεί αν η δραστηριότητα του ιδιωτικού ντετέκτιβ ο οποίος ενεργεί για λογαριασμό επαγγελματικής οργανώσεως, όπως το IPI, εμπίπτει επίσης στην εξαίρεση του άρθρου 13, παράγραφος 1, στοιχείο ζ', της οδηγίας 95/46.

53 Επομένως, στα δύο πρώτα ερωτήματα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι:

— Το άρθρο 13, παράγραφος 1, της οδηγίας 95/46 έχει την έννοια ότι τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα και όχι την υποχρέωση να μεταφέρουν στο εθνικό τους δίκαιο μία ή περισσότερες από τις προβλεπόμενες σε αυτό εξαιρέσεις από την υποχρέωση ενημερώσεως του ενδιαφερόμενου προσώπου σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν·

— η δραστηριότητα του ιδιωτικού ντετέκτιβ ο οποίος ενεργεί για λογαριασμό επαγγελματικής οργανώσεως προκειμένου να ερευνήσει παραβάσεις της δεοντολογίας ενός νομοθετικά κατοχυρωμένου επαγγέλματος, εν προκειμένω του επαγγέλματος του κτηματομεσίτη, εμπίπτει στην εξαίρεση του άρθρου 13, παράγραφος 1, στοιχείο δ', της οδηγίας 95/46.

Επί του τρίτου ερωτήματος

54 Λαμβανομένης υπόψη της απαντήσεως που δόθηκε στα δύο πρώτα ερωτήματα, παρέλκει η απάντηση στο τρίτο ερώτημα.

Επί των δικαστικών εξόδων

55 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τρίτο τμήμα) αποφαίνεται:

Το άρθρο 13, παράγραφος 1, της οδηγίας 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, έχει την έννοια ότι τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα και όχι την υποχρέωση να μεταφέρουν στο εσωτερικό τους δίκαιο μία ή περισσότερες από τις προβλεπόμενες σε αυτό εξαιρέσεις από την υποχρέωση ενημερώσεως του ενδιαφερόμενου προσώπου σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν.

Η δραστηριότητα του ιδιωτικού ντετέκτιβ ο οποίος ενεργεί για λογαριασμό επαγγελματικής οργανώσεως προκειμένου να ερευνήσει παραβάσεις της δεοντολογίας ενός νομοθετικά κατοχυρωμένου επαγγέλματος, εν προκειμένω του επαγγέλματος του κτηματομεσίτη, εμπίπτει στην εξαίρεση του άρθρου 13, παράγραφος 1, στοιχείο δ′, της οδηγίας 95/46.

(υπογραφές)